

Savonlinnan kaupungin tavoitteet raideliikenteen kehittämisestä välillä Pieksämäki - Savonlinna - Parikkala

KH 05.06.2023 § 193
534/07.02.02.04/2023

Valmistelija

elinkeinoasiantuntija Janne Tarima, p. 050 465 7574,
janne.tarima@savonlinna.fi

Selostus

Savonlinna – Parikkala välillä on voimassa VR:n ja Liikenne- ja viestintäministeriön välinen ostoliikennesopimus vuosiksi 2022 – 2030. Henkilöjunaliikenteen osalta Savonlinna-Parikkala välinen kiskobussiliikenne kuuluu tähän sopimukseen. Arkipäivisin ajetaan kuusi kiskobussivuoroa molempiin suuntiin ja viikonloppuisin viisi vuoroa.

Savonlinna – Parikkala välillä oli 55 000 henkilöliikenteen matkustajaa vuonna 2021 ja 80 000 matkustajaa vuonna 2019. Vuodelle 2040 ennustetaan matkustajamääräksi 60 000 matkustajaa. VR:n ja Liikenne- ja viestintäministeriön välisen ostoliikennesopimuksen yhteydessä on sovittu taajamajunan pysähtymispaikoiksi Savonlinna, Pääskylähti, Kerimäki, Retretti, Lusto ja Punkaharju.

Henkilöjunaliikenne lakkautettiin aikanaan Savonlinna–Pieksämäki osuudella radan huonon kunnan takia. Rata jäi pelkästään tavaraliikenteen käyttöön, ja tämän jälkeen Savonlinnasta on ollut henkilöjunaliikennettä ainoastaan Kerimäen ja Punkaharjun kautta Parikkalan suuntaan. Laitaatsalmen ratasilta purettiin syväväylän rakentamisen yhteydessä syyskuussa 2015, jolloin Savonlinna menetti ratayhteyden lännen suuntaan. Tämä oli osa Syväväylän siirtoa Kyrönsalmesta Laitaatsalmeen. Kyseisestä hankkeesta jäi pois rautatiesillan uudistaminen.

Savonlinna–Pieksämäki rataosuuden parannukseen ja kunnossapitoon on investoitu vuosien aikana, ja sen nykyinen kunto mahdollistaa henkilöjunaliikenteen avaamisen uudelleen. Ennen henkilö- ja tavaraliikenteen aloittamista on Savonlinna – Pieksämäki välille parannettava arviolta 11 tasoristeyksen turvajärjestelyjä. Lisäksi välille on tehtävä yksittäisiä junaan nousemiseen tarvittavia laitureita sekä pysäköintialueita. Savonlinna – Pieksämäki välin asemiksi on aiemmissa selvityksissä kaavailtu Joroista, Rantasalmea ja Kallislahtea. Lisäksi on ehdotettu Kellarpeltoon erillistä rataseisaketta.

Päätös Laitaatsalmen ratasillan rakentamisesta ja henkilö- ja tavarajunaliikenteen avaamisesta Savonlinna – Pieksämäki välille toisi tehdyille ratainvestoinneille parhaan mahdollisen hyödyn sekä lisäisi ympäristöystävällisempää junaliikennettä osana laajempaa ilmastonmuutoksen hillintää.

Junaliikenteen potentiaalia on myös pidetty selkeästi linja-autoliikennettä suurempana, koska se palvelee laajempia ja pidempien yhteysvälien liikkumistarpeita. Henkilö- ja tavaraliikenteen käynnistäminen Savonlinna–Pieksämäki-rataosuudella on Itä-Suomen alueen kehittymisen kannalta tärkeää ja avaisi myös uuden yhteyden Savon ja Karjalan ratojen väliin.

Savonlinnan kaupunkistrategiaan 2022 – 2025 on kirjattu seuraava tavoite: ”Parikkala – Pieksämäki -raideyhteyden edistäminen edunvalvonnan kautta osana Pori-Vaasa-Jyväskylä – Savonlinna – Parikkala raideyhteyttä.” Yhteysvälin kehittäminen kytkisi radan myös osaksi Pori-Vaasa-Jyväskylä- Savonlinna reittiä.”

Kokousmateriaalina on muistio raideliikenteen kehittämisestä Pieksämäki – Savonlinna – Parikkala yhteysväliillä.

Lapsivaikutusten arviointi Asialla ei ole merkittäviä lapsivaikutuksia.

Yritysvaikutusten arviointi Asialla ei ole merkittäviä yritysvaikutuksia.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Laine Janne

Päätösehdotus Savonlinnan kaupunginhallitus pyytää Nopeat itäradat neuvottelukunnalta, Väylävirastolta, Etelä-Savon maakuntaliitolta, Joroisten kunnalta, Parikkalan kunnalta, Pieksämäen kaupungilta ja Rantasalmen kunnalta päätöstä seuraavaan asiaan:
1. Päätöstä siitä, että tehtäisiin yhteiselvitys Nopeat Itäradat neuvottelukunnan, Etelä-Savon maakuntaliiton, Joroisten kunnan, Parikkalan kunnan, Pieksämäen kaupungin ja Rantasalmen kunnan kanssa henkilöjunaliikenteen ja tavaraliikenteen edellytyksistä välille Pieksämäki – Savonlinna - Parikkala. Henkilöjunaliikenteen osalta aiemmat selvitykset on tehty vuosina 2011 ja 2012. Toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi esimerkiksi huoltovarmuuden, Kaakkois-Suomen teollisuuden raaka-aineen saatavuuden sekä valmiiden tuotteiden kuljettamisen ja väestön liikkumisen osalta. Valmistuneesta selvityksistä tulisi käydä ilmi Kaakkois-Suomen osalta erityisesti elinkeinoelämän näkökulma tavaraliikenteen osalta yhteysvälille vuoteen 2040 asti. Lisäksi selvityksestä tulisi käydä ilmi henkilöliikenteen matkustajaennusteet, liikennöinnin kustannukset sekä liikennöinnin vaikutukset ja toteuttamisvaihtoehdot sekä tarvittavat tekniset muutostyöt yhteysvälille Pieksämäki – Savonlinna - Parikkala. Selvityksen tavoitteena on tukea yhteysvälin Pieksämäki - Savonlinna - Parikkala välin avaamista henkilö- ja tavaraliikenteelle.

Lisäksi Savonlinnan kaupunginhallitus esittää Väylävirastolle, Liikenne- ja viestintäministeriölle sekä VR:lle, että käynnistettäisiin tässä vaiheessa valmistelu henkilöliikenteen aloittamiseksi välillä Kellarpelto – Pieksämäki ilman Laitaatsalmen ratasiltaa. Tällöin saataisiin hyötykäyttöön vuonna 2008 peruskorjattu rataväli Pieksämäki – Savonlinna. Vuoden 2011 selvityksen mukaan arvioitu välin matkustajamäärä on noin 55 000 henkeä.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi Nopeat itäradat neuvottelukunta
Etelä-Savon maakuntaliitto
Joroisten kunta
Parikkalan kunta
Pieksämäen kaupunki
Rantasalmen kunta

SAVONLINNAN KAUPUNKI

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kaupunginhallitus

§ 193

05.06.2023

Julkaisupäivä

06.06.2023

Lähetyspäivä

08.06.2023

Tiedoksiannettu

sähköpostilla /kirjeellä

Otteen oikeaksi todistaa

07.06.2023

Seija Hytönen
pöytäkirjanpitäjä

SAVONLINNAN KAUPUNKI

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kaupunginhallitus

§ 193

05.06.2023

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 193

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.